

23.1.2024

VÉLEMÉNYTERVEZET

a Halászati Bizottság részéről

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság részére

a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejövő megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2023)580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

A vélemény előadója: Predrag Fred Matić

PA_Leg_Consent

RÖVID INDOKOLÁS

A javaslat háttere

Az Európai Unió az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye keretében létrejött úgynevezett „nyílt tengerekről szóló megállapodás” révén aktívan részt vesz a nemzeti joghatóságon kívül eső tengerek biológiai sokféleségének megőrzésében és fenntartható hasznosításában.

Egy 2004-es kezdeményezés nyomán az Unió a Tanács felhatalmazásával 2016 és 2023 között tárgyalásokat folytatott, amelyek eredményeként 2023. június 19-én elfogadták a nyílt tengerekről szóló megállapodást. Az Unió ezt a kulcsfontosságú dokumentumot 2023. szeptember 20-án írta alá.

A nyílt tengerekről szóló megállapodás a tengeri biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható hasznosítására összpontosít a világ óceánjainak közel kétharmadában, hozzájárulva ezáltal az egészségesebb tengeri környezethez és a halászati ágazat hosszú távú jövedelmezőségének fenntartásához. Foglalkozik a tengeri genetikai erőforrásokkal, a haszonmegosztással, a területalapú gazdálkodási eszközökkel, a környezeti hatásvizsgálatokkal és a kapacitásépítéssel.

Ez az az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejövő harmadik olyan végrehajtási megállapodás, amelynek az Unió részes fele. Korszerűsíti az ENSZ Tengerjogi Egyezményét annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a tengeri biológiai sokféleség 1982 óta megfigyelhető alakulásával. Támogatja az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjét, különösen a 14. célt, és hozzájárul a biológiai sokféleségre vonatkozó globális keret azon célkitűzéséhez, hogy 2030-ra a világ földterületeinek és óceánjainak 30%-a védelemben részesüljön. Emellett hozzájárul az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és a Párizsi Megállapodás végrehajtásához, hangsúlyozva a szinergiát globális kihívások kezelése terén.

A javaslat tartalma

A nyílt tengerekről szóló megállapodás célja a világ óceánjainak mintegy kétharmadát kitevő, közös tulajdonban lévő azon tengerek jelentette kihívások leküzdése, amelyek felett egyetlen jogalany sem rendelkezik konkrét tulajdonjoggal. E globális közjó megőrzését olyan kötelező és önkéntes intézkedések szolgálják, amelyek középpontjában az érdekelt felek közötti jobb együttműködés és koordináció áll. A megállapodás célja, hogy a nemzeti joghatóságon kívül eső területeken felvegye a harcot a biológiai sokféleség csökkenése, az ökoszisztémák pusztulása és az éghajlatváltozás tengeri ökoszisztémákra gyakorolt hatásai ellen, és olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a felmelegedés, az óceánok oxigénszintjének csökkenése, a savasodás, a szennyezés (beleértve a műanyagszennyezést is) és a nem fenntartható használat.

A nyílt tengerekről szóló megállapodás hangsúlyozza továbbá a globális tudományos kutatás előmozdítását, az érdekelt felek meglévő felelőségeivel való összeegyeztethetőség biztosítását, valamint az egyenlőtlenségek kezelését, különösen a fejlődő országok tekintetében. Törekszik a tengerekkel foglalkozó regionális szervezetek és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek közötti együttműködés fokozására.

A nyílt tengerekről szóló megállapodás célja, hogy az ENSZ Tengerjogi Egyezményét

hozzaigazítsa korunk problémáihoz, és globális szinten előmozdítsa a fenntartható gyakorlatokat.

Az előadó véleménye

Az előadó elismerését fejezi ki a kormányközi konferencia ötödik ülészakán elfogadott időszerű és hatékony intézkedésekkel kapcsolatban. Úgy véli, hogy e jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz döntő előrelépést jelent a tengeri ökoszisztémák előtt álló összetett kihívások globális szintű kezelése terén. Az egészséges halállományokkal és gazdag biológiai sokféleséggel rendelkező, egészséges tengeri környezet elengedhetetlen a halászati közösségek virágzó jövőjének biztosításához.

Az előadó üdvözli a megállapodásban meghatározott általános kötelezettségek gyors átültetését, amelyek biztosítják a koherenciát és a koordinációt előmozdító intézkedések hatékony végrehajtását, elkerülve a meglévő eszközök és keretek vagy a globális, regionális, szubregionális és ágazati testületek munkájának aláásását. Az összehangolás és az együttműködés iránti kötelezettségvállalás elengedhetetlen a megállapodás sikeréhez és átfogó céljának megvalósításához, azaz a nemzeti joghatóságon kívül eső tengeri biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához.

Következésképpen az előadó támogatja az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejövő megállapodást, és hozzájárulását adja annak gyors elfogadásához, hangsúlyozva az együttműködési erőfeszítések fontosságát a nemzeti joghatóságon kívül eső területeken található tengeri ökoszisztémák egészségének és ellenálló képességének védelme szempontjából.

A Halászati Bizottság felkéri a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy tegyen ajánlást a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, az ENSZ Tengerjogi Egyezménye keretében létrejövő megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat jóváhagyására.